

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajo. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četiristo stopne petit-vrste 6 kr. če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štempelj za 30 kr.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“.

Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Direktne volitve

v državni zbor so tedaj razpisane. Vršile se bodo še tekom tega meseca in početkom prihodnjega. Mi smemo reči, da nas te volitve ne najdejo nepripravljene. Kakor smo se z vso energijo uprli proti direktnim volitvam, dokler niso pridobile po sklepu državnega zbora in po podpisu cesarjevem postavne veljave, tako smo Slovenci precej, ko je bila postava potrjena, pripravljali se za volilno borbo, dobro vedoč, da morajo centralisti storiti še svoj poslednji poskus, predno pridejo odločilni krogi do prepričanja, da se mir in sprava med avstrijskimi narodi le da uvesti in utrditi po federalizmu.

Ta poslednji poskus so direktne volitve. Od teh si obetajo centralistični Nemci ohranjenja in okrevanja nemškega gospodstva nad cisalajtanskimi Slovani, zlasti nad Čehi in Slovenci; direktne volitve se jim zde ista panacea, katera jim bode ozdravila od borznega poloma potrebne ude. Centralisti se tem bolj zanašajo na direktne volitve, ker so si sami sestavili volilni red, po katerem je proticentralistom k večjemu priti do izdatne manjšine, nikakor pa do večine, izvzemši seveda slučaj, da bi krona sama uplivala na volitve v velikem posestvu na Češkem in Moravskem.

Nij nas denes niti volja niti bi nam tega ne dopuščal državni pravdnik, da bi izrekli svojo sodbo o volilnem redu za državni zbor. Nam družega ne ostaje, nego udati se in voliti po tem redu; nam mora zdaj biti samo ena skrb, da kljub neugodnim volilnega reda spravimo narodne kandidate v državni zbor.

Rekli smo, da smo Slovenci pripravljeni stopiti na volilno bojišče, da si so razmere med nami samimi celo drugačne, nego pri prejšnjih volitvah. Že 20. aprila je bil v Ljubljani shod rodoljubov in postavil se je slovenski centralni volilni odbor za vse slovenske dežele. Po sklepu tega shoda je stopil centralni odbor v dogovor z ljubljanskim političnim društvom „Slovenija“, da bi ne bilo razpora pri volitvah na Kranjskem v narodnem taborju. In res se je napravil tačas nekak kompromis in postavil od zastopnikov „Slovenije“, katoliškega društva, kranjskih deželnih poslancev in centralnega odbora osrednji izvrševalni odbor za Kranjsko. Kazalo se je, kakor da bi mogoče bilo skupno delati pri volitvah. Vsi Slovenci smo stali pod enim narodnim praporom, vsi smo se držali enega narodnega programa.

Pa nekateri zagrizeni in prenapeti klerikalci pod Herman-Ulaga-Costovim komandom vrgli so med nas tako zvani „pravni“ program, iznajdbo najhujših nemških reakcionarjev, ter ukazali, da odslej Slovenci ne

smemo biti narodni, ampak klerikalno-konservativni, da bi morali iti v križevansko vojsko za papeža in vero, katere narodu itak nikdo ne jemlje ter se na milost in nemilost udati nesvobodnim jezuitskim naklepom brezdomovinskih „Vaterlandovcev.“

Misleči, omikani del slovenskega naroda je ostrmel nad takim početjem, katero bi samo podpiralo reakcijo v Avstriji in nas čedalje bolj ločilo od prve točke narodnega programa: zedinjenja vseh Slovencev v eno kronovino. Zato enoglasni protest v mnogih volilnih shodih na Kranjskem, Štajerskem, Goriškem in v Primorju. Naš stari bojni klic: Vse za narod! se je združil s klicem: in za svobodo! in postavljali so se kandidatje na podlagi narodnega programa. Narodno-liberalna stranka se je tako rekoč čez noč organizovala po vsem Slovenskem, v dokaz, da mi nečemo biti svoji lastni grobokopi v prid reakcije.

Dve narodni stranki ste tedaj na Slovenskem, narodno-liberalna in narodno-klerikalna, kateri imati če ne povsod, vendar v več volilnih okrajih različne kandidate. Ali pa ta razpor ne bode na korist samo našim narodnim nasprotnikom? Ali ne bode vsled našega prepira zmagal tu ali tam protinarodni kandidat? Mislimo in upamo, da ne. Kjer je bila dozda narodna večina, ostane tudi zanaprej; kajti relativna večina glasov pri volitvi ne zadostuje, da je poslanec izvoljen, treba absolutne ali nadpolovične večine. Če bodo tedaj trije kandidatje, lahko mogoče, da pride do ožje volitve med protinarodnim in narodnim kandidatom in potem nij dvombe, da zmaga narodni.

Pa naj si bode, kakor hoče. Kjer gre za svetinje naroda, za ohranjenje narodnosti in svobode, tam morajo pasti vsi malostni obziri. Eden sedež več ali manj v državnem zboru ne bode odločil večine za ali proti federalizmu; če pa Slovenci postavimo na te sedeže le hinavske klečéplaze, hlapce rimske reakcije in na duhu ubožne mameluke, nijsmo samo osramoteni pred vsem svetom, nego kar bi nas vse huje zadelo, odbacujemo od sebe svojo mlado in starejšo inteligencijo in po nekih letih, kaj bi ostalo od slovenskega naroda? Žalostna razvalina; nekoliko nevednega, ubozega kmetskega ljudstva, zdihujočega pod klerikalnim bičem, hirajočega in končno poginujočega.

Zato na noge, Vi prijatelji narodnega napredka; Vi, katerim naša slovanska narodnost nij prazna beseda, nij paganska znajdba; Vi, ki ste pravi sinovi majke Slave, s srcem navdušenim za blagor in povzdigo svojega toliko let zatiranega naroda! Pokažimo pri volitvah, da smo Slovenci, a da

smo tudi svobodomiselnji. Naprej, in ne udajmo se!

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 11. septembra.

Ali se bodo Čehi pogovoriti dali, da ido v državni zbor, ali ne, o tem je vedno vprašanje. Znani baron Helfert je izdal brošuro, v kateri zagovarja federalizem, pa Čehom svetuje, naj gredo v rajhsrat. Tudi znani češki novinar Lukeš v svojem listu „Nation“ neumorno dokazuje, da bi bilo bolje, po spremenjeni situaciji, pasivno politiko pustiti in na Dunaj v parlament iti.

Poljaki pojdejo v rajhsrat na Dunaj, ker — kakor „Przeglad Polski“ pravi, iz taktičnih obzirov morajo iti.

Tirolski Italijani ali Trentinci imajo povse tak položaj kot mi Slovenci, t. j. oni imajo narodno-liberalno in klerikalno-narodno stranko. Obe ti želiti odcepljenje od nemškega Tirola. Poleg teh obstoji še tretja, t. j. vladna stranka. Največ upanja, pri bodočih volitvah zmagati, ima narodno-liberalna stranka.

Hrvatski sabor, ko je revizijo nagodbe sprejel, počiva zdaj in so odbori, posebno finančni in zakonodavni, začeli svoje delovanje. Dr. Rački je predsednik odbora za vseučilišče.

Vnanje države.

Srbski uradni list „Jedinstvo“ posvečuje čestitopolnemu sprejemu kneza Milana na Dunaji simpatičen članek, v katerem se izražajo najlepše nadeje, da Srbija ostane Avstriji vedna prijateljica.

Ruski car je v soboto iz Odese odšel. Veliki vezir in izredni poslanik Radjid Paša sta dobila velike križe belega orlovega reda. „Birževije Vedomosti“ so bile posvarjene zaradi članka, ki govori o slabem javnem učilnem sistemu. Dneven ukaz kavkaškega mestodržitelja hvali mangišlakov oddelek kivanske ekspedicijske voje.

Francoski listi o fuziji prinašajo malo novih poročil. Grof Chambord je baje, kakor piše „Independance belge“, zopet zagotavljal, da se svojim principom neče odreči, niti svoje besede prelomiti, akopram ve, da bi njegovo kraljevanje bilo cerkvi v prid. Francosko ljudstvo to trudenje chambordovcev z groženjem in nevoljo gleda. Pred kratkim je 21 udov generalnega sveta zgoranje Savoje poslalo Mac-Mahonu adresu, v kateri ga pri danj časti terjajo, naj vzdrži republikanske naprave. Ta adresa je toliko važnejša, ker je obče znano, da se Savoja združuje s Švico, ako se Francoska republiki odpove. Mogoče, da vlada boja odgovori z naznanilom obsedalnega stanja, kakor misli to storiti v Algeriji.

Predsednik **španskega** ministerstva, Kastelar, misli poklicati 15.000 mož reserve in oborožiti 506.000 mož stalnih vojakov, s katerimi se ima vojska končati še to zimo. Karlisti nemajo nobenega posebnega mesta v lasti. Karlistovski uradi v Biskajji so dobili povelje, po katerem se imajo tisti, ki ob nedeljah ne gredo k maši, kazniti s

palicami. — Zagotavlja se, da bo vlada napravila višjo vojaško junto, ki bo imela imenovati vse urade, ki so v dotiki z vojnim ministerstvom. — V seji kortesov 8. sept. je Kastelar naglašal edinost domovine, in apeliral na podporo vseh liberalcev v boji zoper Karliste.

Italijanski kupčijski minister je zapovedal kupčijski zbornici, naj čuva, da se bodo postave o borznih operacijah in menjajskih agentih strogo izpolnile. „Agenzia Stefani“ trdi, da je papežu zopet boljši. Kolera povsod pojema.

Na **Švicarskem**, v Genevi, je odprl v ponedeljek zbor internacionalistov Jasseron. Zastopana je Nemčija, Anglija, Francoska in Švica.

Prusko ministerstvo se ne bo spremenilo; baron Keudell bo bržkone državni tajnik. — Vojvodi Broglie se je odposlala uradna depeša, ki konstatira nehanje obsedanja, ker je Francoska izpolnila vse pogoje.

Dopisi.

Od Oljske gore v savinski dolini 8. sept. [Izv. dop.] Tudi pri nas so nekateri narodnjaki slovesno obhajali pet in dvajsetletni spomin odpravljenja tlake in desetine. Več gorečih kresov je bilo videti po hribeih, in bobneče grmenje možnarjev se je razlegalo daleč okrog. Tukajšnji starejši kmetje se še dobro spominjajo na neprenesljivo prevzetnost in zarobljenost graščinskih bričev pri pobiranju desetine in pri nadzorovanju delavcev, in na krvave ožulje, katere je marsikateri kmetič prinesel s tuje tlake domov. Vedo povedati, kako brezsrčno in neusmiljeno so tedaj graščinski oskrbniki drli kmeta, ter ga dostikrat spravili ob premoženje in življenje. In sedaj bi radi nekateri imeli, da bi si kmet še enkrat tiste krvave čase na vrat obesil, da bi se še enkrat dal vkovati v težke verige ali vezi nemških graščakov, da bi še enkrat položil glavo pod podkovo „ferbolterjevo“ peto, in prodal pravice in svobodo, za katero so njegovi očetje toliko zdrave krvi preliti morali? Pazite torej kmetje, da vas ti gospodje in njih privrženci ne dobijo na svoje limanice, če ne prav tako, pa enako.

Od savinjskega mosta naslov. Štajerskem. 7. sept. [Izv. dop.] Imeli smo tukaj v saboto 6. t. m. veselico, kateri je bil namen zabavati šolsko mladost sv. Pavelske fare. Ob dveh po poludne je prišlo nad 250 otrok, spremljanih z godbo, in mnogo farmanov. Svečanost je bil v se slovenskimi zastavami okrašenem brastovji, blizu omenjene vasi. Ko so se otroci od hoje malo počili, pokazala sta nam obadva gospoda učitelja, Vidic in Klopčič, koliko je mladež napredovala v petji in v telovadbi. Po teh dokončanih vajah povzame naš občinski uradnik, g. F. Kolšek, besedo in slovesno navzočnim mladini na srce polaga namen te veselice, potem pa odraslim kmetom o 25 letnici odpravljenja tlake in desetine. Po govoru naredili smo mladini mnogo veselja z raznimi igrami. Tako se je v najlepšem redu vršila cela veselica, dokler nij napočila noč. Gg. učitelja zaslužita občne zahvale za svoje neutrudno delovanje. Naš gospod kaplan nas je se svojo navzočnostjo počastil. Kar se pa tiče našega g. župnika, moram se prav neugodno izraziti. Kot dušni pastir moral bi imeti največ veselja do nedolžnih otročičev. Pa nij tako. Njega nij bilo niti pri skušnji, katera je bila dopoldne,

niti pri veselici, kar je vzbudilo mnogo nevolje med navzočnimi farmani.

Iz Vipave dne 9. sept. [Izv. dop.] Na poziv svobodomiselnih slovenskih novin so slovenski kmetje na Gočah 7. sept. slovesno praznovali petindvajsetletnico odpravljenja tlake in desetine. Velik kres je svoj visoki plamen proti nebu švigal, da ga je bilo od daleč daleč videti in glasno pokanje možnarjev se je razlegalo po lepej vipavski dolini. — Pri tej priliki se je sijajno pokazalo, kako si naši gospodje klerikaleci nekdanjih fevdalnih časov žele. Dva fanta goška sta namreč šla h gospodu kuratu Lampetu s prošnjo, naj bi jim on posodil možnarje za streljanje; a on jima to prošnjo odbije iz lahko umljivih razlogov. In čujte kak izgovor je našel! „Namerava se iz te veselice napraviti demonstracijo zoper Hohenwarta, kar on (kurat) nikakor ne more podpirati“. Rekel sem, to je bil samo izgovor, ker čeravno se je veselica vse eno obhajala — možnarji so se iz Slapa dobili — nij bilo o demonstraciji, za ali zoper kakega kandidata nič govora. A veseli nas, da ti gospodje sami indirektno priznavajo, da javno mnenje za nje nij ravno ugodno. — Le to naše Costovce jezi, da so začela slovensko-liberalna načela tudi na kmetih vedno bolj prodirati, in v to pomozi Bog!

Iz Toplice na Dolenjskem 8. sept. [Izv. dop.] V nedeljo smo obhajali pet in dvajsetletnico oprostjenja tlake in desetine. Že ko se je dan napočil, slišal se je strel na strel možnarjev. Po celi naši dolini je donelo naznanovano veselje. Mnogo narodnih zastav je vibralo po strehah ter slovesnost vekšalo. Na večer smo se sploh vsi sosedje, možje in odrasteni fantje v velicem številu, v prostorno, samo za ta slovesni dan odločeno sobo sešli, in smo s pečenko celega ovna in dobro kaplico vina, z godbo, narodnim petjem in napitnicami na sloveča imena naših narodnih domoljubov prav dobro kratkočasili in se razveseljevali dokler nij prišel naš župan Menik, katerega smo kakor pregovor pravi kot mačka v žaklji za župana izvolili, in nas kot slabe tujce ne kot soprebivalci napal, razserdil in vznemiril, čeravno te njegove besede nij dosti nobeden poslušal so vendar vse pošteno društvo razžalile. Želeti bi pa bilo naj bi naš župan rajši drugam svoje oči obrnil in drugega nepotrebnega počenjanja odpraviti poskusil, namreč cele noči kvartati itd.

Iz Sodražice 5. sept. [Izv. dop.] Dan na dan se čujejo žalostna poročila od vseh strani o nesrečah po toči, ognji i. t. d. Strašen požar je tudi 24. avg. ob eni uri popoldne v Malem logu blizu Loškega potoka pokončal 14 poslopij, namreč 9 hiš in 5 drugih poslopij. Ljudem nijso zgoreli samo poljski pridelki, temveč tudi obleka in hišno orodje. Škode je čez 15.000 gold. Zima je na pragu, ubogi pogorelci si ne vedo kako pomagati! Za to se obračam do vas ljubi bratje Slovenci v imenu vseh pogorelcev, da tem ubožcem z milodarno roko na pomoč pritečete. Slavno uredništvo „Slov. Naroda“ pa prosimo da bi milodare sprejemati in na dotično mesto poslati blagovolilo. (Kar se nam pošlje, radi na dotično mesto napotimo. Ur.) Delilce milodarov pa ob enem prosimo, naj se pravične poti drže. Ako so komu prijatelji in sorodniki bolj pri srci kot drugi, ta naj jim iz svoje lastne mošnje kaj privrže,

ne pa iz tega, kar je vsem namenjeno. Večjim pogorelcem gre tudi večja miloščina po božji in človeški postavi. Tudi ne more vsega tega eden opravljati, temveč treba je več mož, ki imajo glavo in srce na pravem kraju. Dobrega sveta se nikdar braniti posebno pa v tacihi prilikah ne. Nađejam se pa, da Vam prav svetujem.

Iz Zagreba 8. sept. [Izv. dop.] V končno obrambo levičarske resolucije je dr. Makanec blizu tako-le govoril: „Grof Richard Sermage sodi krivo, če misli, da je to, kar sem v svojem prvem govoru o aristokraciji rekel, moja nepremišljena in netemeljita sumnja. Neke poedine osebe iz aristokracije res izvzumljem. Napomenil pa nijsem nikogar, ampak samo v obče karakteristiko naše aristokracije načrtal. Grof Sermage, prevzevši obrambo aristokracije, ne spada tedaj med tiste, katere jaz izvzete menim. Se svojo obrambo je pokazal, da je pri nas tujec, da ne razume jezika naroda (govoril je stransko slabo hrvatski), med katerim živi, in kateremu pomaga sedaj osodo krojiti. Nekdanja naša aristokracija je imela zasluge za naš narod, denašnja jih nema, kajti izneverila se je tradiciji svojih prednikov.“ — Predsednik obustavi govornika, vprašaje ga: „kako pride ta njegova razprava o aristokraciji v generalno debato o zakonskem predlogu regn. deputacije?“ Dr. Makanec odgovori na kratko, da zato, ker je aristokracija še zmirom sočinbenik javnega drž. življenja, in ker je v zvezi z novo nagodbo, ter nadaljuje: „Lojalnost aristokracije nij niti toliko vredna, da bi jo v misel vzel. Druga je lojalnost nasproti perzijskemu šahu, in spet druga na Angleškem. Pri nas je oni lojalen, kateri stoji na našem državnem pravu, ter se ne da vabiti enkrat po Lonjajju, drugikrat po Andrassyju. Jaz cenim vrednost vsakega človeka po istej meri: o našej aristokraciji pa ne vem, na katerem polji se je odlikovala, izven na Lonjskem-polji. — Nobeden nasprotnikov nij skušal zadržaj mojih trditev proti-dokazati. Vsi govori sestojali so iz več ali manj nakičenih fraz. V dokaz, da zakonska osnova o reviziji nagodbe zadovoljuje željam in potrebam narodovim, trebalo je dokazati, da vse ono, kar v prihodnje Ogerskej ostane, našem narodu nij potrebno. To nij nobeden nasprotniških govornikov dokazal. Ogerskej ostanejo železnice, reke, carinarina, trgovina, obrt, pomorske zadeve itd. Naša odvisnost v teh zadevah nas ubija. Kot tajnik kupčijske komore sem imel priložnosti dovolj se o tem osvedočiti. Na potrebe o teh stvareh ne dobivamo nikakšnih pripomoči. Vse naše prošnje za pripomoč odbijajo se. Govor zastopnika Vončina naredil je „oduren“ vtis v mene. Če bivši politični prijatelj bivšemu prijatelju rakovaško vstajo podtikuje, ne more vtis drugačen nego oduren biti. To odurno podtikanje je znamenje razvratnosti časa, v katerem živimo. Čudim se, da me Vončina nij imenoval komunističnega petrolérja, ter predložil, da naj se progonim, ali obesim. Vončina se je teatralno obnašal na ljubljanskem sestanku, rokoval in slovenski peroriral, pa o vsem tem v srci nij nič čutil. Meni ostane ljubljanski sestanek svet spomin. (Vončina je v „Obzoru“ objavil, da nij bil na ljubljanskem sestanku. To je res. Makanec se je bil v tem zmotil, da je mesto siškega sestanka napomenil ljubljan-

h. 209.3, 1873.

ski sestanek. Vaš dopisnik je bil na zagrebškem kolodvoru, ko se je Vončina v društvu z dr. Razlagom, Trstenjakom in dr. Poklukarjem na dogovarjanje v Sisek odpeljal. Podpisal je pa tudi Vončina ustanove ljubljanskega sestanka, zakaj se potem tako repenči? Zastopniku Šramu odgovarja Makanec, da je idealizem potreben. Kristjanstvo je z idealizmom ljubezni spojilo človeški rod. Ideali so voditelji narodov in činitelji velikih del. Materijalizem vse poruši. Jaz sem idealist. Moj ideal je svobodna in neodvisna domovina. Poleg tega imam tudi srce za srodne narode. Napačen je sklep, da zato nissem politik, ker sem idealist. Mi (on in njegovih deset) delamo na oživetvorenju tega našega ideala. Pravičnost zahtevati, to je političnejše delovanje, nego padati pred noge zmagovalcu. Lojalno je samo to, kar mi delamo. Lojalno je, če se vladarju resnica pove z možko in iskreno besedo. Nečastno je, iskati milosti v predsodah ogerskih državnikov. Lojalno je reči kroni: mi izpolnujemo svojo dolžnost, izpolni tudi ti svojo. Rajši bi poginil v revoluciji, nego da grem tje prosit, kamor prošnje ne spadajo. Mi efemernega tleskanja ne iščemo. Vaše postopanje pa svedoči, da lovite efemerni vspeh.

(Konec prih.)

Domače stvari.

— („Narodna tiskarna“ in klerikalni krti.) Dr. Bleiweis in Costa in njiju klerikalna klika nemajo dovolj na tem, da so „slovensko Matico“ že na smeti spravili; niso zadovoljni, da so narodno večino v Ljubljani s slavnimi Costovimi „gnojnimi vilami“ in breztaktnim obnašanjem nasproti neodločnemu delu ljubljanskega meščanstva izpodkopali; nemajo dovolj, da so ljubljansko čitalnico spravili na stanje, kjer ni živeti ni umreti ne more v nedelu; nemajo dovolj, da so zavarovalno banko „Slovenijo“, izričnovši vse neklerikalne elemente iz nje, spravili blizu do roba propada: — oni zdaj vse kriplje napenjajo, da bi po krtovo izpodkopali in oškodovali tudi našo „narodno tiskarno“, samo zato, ker v njej izbaja njim nevšečni „Slovenski Narod“ in se tiska „Slovenski Tednik.“ Dali so namreč svoje perfidno poročilo o zadnjem občnem zboru delniškega društva „narodna tiskarna“ iz „Novic“ ponatisniti, pristavili so še nekaj perfidnosti in lažij, ter to brošuro pošiljajo po slovenskem svetu, zlasti nekaterim delničarjem. V tem tajnem pamfletu (katerega nam je več iztisov poslanega od delničarjev, ki so dobili in ki vsi izražujejo svojo nevoljo nad grdim in perfidnim rovanjem Klunovcev) kluni se o „zapravljivosti odbora“, dalje se grdo laže, da bo „Narod“ imel 5000 gold. deficita, in končno moleduje, naj se delnice „narodne tiskarne“ in pooblastnice za občni zbor pošljejo mamelukoma Žagarju, dež. kontrolorju in Fr. Ravnikarju deželnemu blagajniku. Ta dva človeka, katera kimata za prvaki po suhem in po blatu, dobro vedoča, da sta drugje nemogoča, ker obadva nemata ni toliko duševne zmožnosti, da bi skupaj eno slovensko pismo brez gramatičnih napak spisati mogla, imata dovolj drzno čelo, da odboru, v katerem sedi 15 po vsej Sloveniji spoštovanih mož neomadeževanega imena, zapravljivost očitata! — Rujte, vi klerikalni krti, a vaše rovanje je

vendar zastonj! Podpisan pod tem pamfletom nij nikdo, niti nij založnik imenovan, razvidno je samo, da je tiskan v Blaznikovi tiskarni. Nam je neugodno, da moramo zdaj, pred volitvami, s tacimi protivniki boriti se, — a braniti se moramo.

— (Pesmarica dr. Razlagova) bode v drugem natisu te dni v „Narodni tiskarni“ dogotovljena in kdor se oglasi, dobi jo za 60 soldov v bližnji čitalnici. Obsega 240 strani (prvi natis jih je samo 208 imel); vseh pesnij je 300 in sicer iz stare Pesmarice 180, druge so na novo dodane. Večidel so slovenske in hrvatsko-srbske, nekaj pa je tudi bulgarskih, čeških, slovaških, ruskih in poljskih. Pesmarica se dobiva tudi pri vseh knjigotržcih za isto ceno.

— (Dr. Schafferja,) kateri od ustavaške strani v Ljubljani kandidira, imajo vladni ljudje za tako imenitno osebo, da ga hočejo na dveh krajih kandidovati. Kakor se namreč nam iz šentviško-zatiškega okraja poroča, ponuja ga tam nekov župan Hanf na Hudem pod Višnjo goro kmetom za kandidata. A v onem kraju so možje narodni in ustavaki ne bodo nič opravili.

— (Jožef Rozina), pravni praktikant v Novem mestu, je dobil avskultantsko mesto.

— (Iz Maribora) je profesor Voregger prestavljen na Dunaj.

— (Dar.) Piše se nam iz Kranja: Za zadnji izlet ljubljanskih pevcev v Kranj je daroval g. G. Jenner 20 gld. in je plačal vstopnico k besedi s 5 goldinarji, kar je gotovo lepo in vsega posnemanja vredno; g. Jenner je rojen Tržačan, pa že biva skoro eno leto v Kranji.

— (Utopljenec.) Iz Kranja se nam piše: Denes 10. so izvlekli izpod Kranjskega mosta mrtvo truplo človeka, ki je imel roke križem sklenene. Spoznali so v njem vojaka na odpustu, katerega je tukajšna policija pred 14 dnevi v neki krčmi kot klateža, ki nij imel nobenega izpričevalnega lista, zasačila, mu roke križem zvezala in ga proti mestu v zapor gnala. Toda med potom ubeži jetnik svojim varuhom in mahne naravnost v Savo najbrž z namenom, da bi jo prebredel in tako sovražniku ušel; a voda je bila pregloboka in je reveža z zvezanimi rokami požrla. „Incident in Scyllam, qui vult vitare Charybdim.“ Policija je za njim pritekla, pa ko nij bilo duha ne sluha, se vrne domu z mirno vestjo, da je spet koga zastonj lovila. — Ljudje govore, da zdaj ne bode več toliko dežja, odkar so tega človeka iz vode izvlekli.

— (Popravek.) V zadnjem dopisu iz Kranja se je vrinola tiskarna pomota; spominek bode 28. t. m. izgotovljen stal na našem pokopališču.

Razne vesti.

* (Spominek Janu Žižki) slavnemu češkemu junaku so postavili češki narodnjaki v Horicah, ki je bil 7. t. m. odkrit z veliko slavnostjo.

* (Rusko šolstvo.) Rusija izdaje na leto za šole 32 milijonov rubljev. V Rusiji je 8 univerzitet z 8000 študenti, 130 gimnazij in 20 progimnazij. Poleg tega še 57 gimnazij, in 121 progimnazij za ženske učenke, katerih je 17.000. Število šol se od leta do leta rapidno množi. Iz tacega naroda more preko 50 let kaj postati.

* (Ljubeznjiv brat.) V Šajpsu je imel nek kmet svojo sestro že štiri do pet

let zaprto v nekej strašno majhni sobi, v kateri je bilo vse tema, le majhna linica se je odpirala, da se je zaprti dajala jed skozi njo. Za posteljo je imela kup slame, ki je bila pa že vsa gnila, ker se je malokrat čedilo. Ko je sodnija to zvedela, je šla ter oprostila ubogo jetnico, ki je bila pa že nora postala. Ko je prišla zopet na luč, si je oči tiščala, ker se ji je preveč bliščelo po tako dolgi temi. Pila in jela je strašno poželjivo. Kmet je zdaj pred sodbo.

* (Utopilo) se je pri Halifaxu 56 ladij.

* (Velikansk požar) je bil v Havani v Ameriki. 20 ljudij je mrtvih, škode je pa 8 milijonov.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalescière du Barry v Londonu.

Vsem trpečim po izvrstni Revalescière du Barry, katera brez porabe leka in brez stroškov sledeče bolezni odstrani: bolezni v želodeci, v živcih, v prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurji in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, naprebojivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje krvi tudi ob času nosečnosti, skalno silo, otožnost, sušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom kljubovala:

Spričevalo št. 74.670.

Na Dunaji 13. aprila 1873.

Sedem mesecev je sedaj, ko sem bil v najobupnejšem položaju. Bil sem bolan na prsih in živcih, tako da sem od dneva do dneva vidno gineval in vsled tega dalj časa nijsem mogel se učiti. Slišal sem o Vašej čudovitej Revalescière, rabil sem jo in Vas morem zagotoviti, da se čutim po enomesečnem vživljanju Vaše tečne in zlahne Revalescière popolnem zdravega in okrepanega, tako da morem, ne da bi se tresel, pisati. Napoten sem tedaj, vsem bolnim to razmerno jako dober kup in okusno zdravilo kot najboljši lek priporočati in ostajem Vaš udani

Gabriel Teschner,
slušaatelj javnega višjega
trgovinskega učilišča.

Spričevalo št. 73.668.

Mitrovica, 30. aprila 1873.

Hvala izvrstnej moki je moja sestra, ki je na nervoznem glavobolu in nespečnosti trpela, po porabi 3 funtov na potu k boljšanju. Ob enem si dovolim, Vas uljudno prositi, da mi na pošto povzete 1 funt Revalescière navadne sorte, poleg razločnega poduka za rabo te moke pri otrocih 8 tednov starih pošljete.

S spoštovanjem

Nikolaj G. Kostic.

Spričevalo št. 73.704.

Prilep, pošta Holešan na Moravskem 7. maja 1873.

Ker mi je od Vas že davno prejeta Revalescière du Barry pošla in je za mojo želodčno slabost in neprebavljivost dobro in splošno zdravilo, Vas prosim, da mi od prave Revalescière 2 funta na povzete kakor hitro je mogoče pošljete.

Spoštljivo udani

Jožef Rohaček,
gozdar.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalescière pri odrasčenih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalescière-Biscuiten v pušicah á 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbruku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnjah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih.

Opomenica.

Konkurzi: Na državnem spodnjem gimnaziju v Kočevju mesto za klasično filologijo z nemškim učnim jezikom, do 20. sept. pri deželnem šolskem svetu za Kranjsko. — Učiteljske službe na ljudskih šolah v Postojni, Vipavi, Sturiji, Budanji, Planini, Vremu in Postenju so do 21. sept. razpisane. Dve mesti v Postojni in dve v Vipavi po 500 gl. — V Idriji mesto rudniškega svetovaleca v 6 tednih. — Založba tobaka v Škofjiloki, do 1. okt.

Dunajska borza 11. septembra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	68	gld.	90	kr.
Enotni drž. dolg v srebru	72	"	75	"
1860 drž. posojilo	98	"	75	"
Akcije narodne banke	964	"	—	"
Kreditne akcije	237	"	50	"
London	112	"	—	"
Napol.	8	"	95 ¹ / ₂	"
G. k. cekini	—	"	—	"
Srebro	106	"	40	"

Čitalnica v Kamniku,

katera si je najela celo poslopje na velikem trgu, išče (243—1)

restavraterja.

Natančnejši pogoji se izvedo pri odboru.

Martin Krušić

doktor vsega zdravoslovja,

naznanja p. n. občinstvu, da se je v Celju, v gospodski ulici, v g. Janičevi hiši, h. št. 124 vstanovil. (242—1)

Št. 301.

Razpis

učiteljskih služeb.

V sežanskem šolskem okraji se razpisujejo sledeče službe, za katere naj prosilci vložijo svoje prošnje s vsemi dokazi učiteljske sposobnosti in dosedanjega službovanja najdalje do 25. septembra t. l. pri dotičnih krajnih šolskih svetih:

1. Učiteljska služba v šolski občini III. vrste, v **Štjaku**;
2. Učiteljska služba v šolskih občinah IV. vrste, na **Barki**, v **Gabrovici**, v **Kazljah** in v **Vojšnici**;
3. Podučiteljska služba šolske občine II. vrste, v **Sežani**.

Dohodki teh služeb so razvidni iz deželne šolske postave od 10. marca 1870 §§. 22, 30, 33, 36 in 37 s pristavkom, da za podučiteljsko službo v Sežani je izjemno letna plača od 400 gold. privoljena.

C. k. okrajno šolsko svetovalstvo v Sežani
5. septembra 1873. (237—2)

Veliko množino

iz železa vlitih cevij

po 1¹/₂", 2", 2¹/₂", 3" in 4" premera, za vodo- in plinovode, najboljši angleški izdelek, imamo v Trstu v zalogi in je prodajamo po nizkih cenah.

Polaganje cevij prevzememo povsodi, kakor uravnava celih vodovodov na deželi. (236—3)

Tovornica za vodo- in plinovodne naprave

Mattison & Brandt, v Gradci.

Tuji.

10. in 11. septembra.

Evropa: Hutter iz Novegamesta. — Czap iz Iglave. — Bosi, Rizzo z vnukom iz Trsta. — Vrh iz Tržiča. — Neuman iz Reke. — Burica iz Račje-ga. — Vrh iz Cerkelj.

Pri Elefantu: Kelbel iz Celovca. — Gornik iz Žitmarice. — Zbašnik iz Čateža. — Moll, Grobl iz Grada. — Ofenheimer, Blažek, Müller z družino iz Trsta. Pavlič z vnuko iz Velikoveca. — Poka, Vunder iz Dunaja.

Pri Malič: Perger, Herkner iz Dunaja. —

Konov z gospo in vnuko, Mandel, Dragovina iz Trsta. — Beier, Steiner iz Grada. — pl. Bolšving O., pl. Bolšving H. iz Curlanda. — Boncelj iz Zelenikov. — Pesič, major, s 3 sinovi iz Zadra. — Birmar Katarina.

Pri Zamorel: Merhar iz Metlike. — Ciutič iz Benetk. — Pečnik z gospo iz Grada. — Niglavc iz Radeč. — Horvat, Fotočnik iz Grada. — Hofbauer s hčerjo iz Ogerskega. — Zupančič pl. Ro-senhof, Reiz Poter in Andrej, Pamšic iz Gorice. — Pesterin z gospo iz Reke. — Zestič iz Zagreba. — Klemenc iz Postojne. — Dr. Lerch iz Celja.

Pred sleparstvom se svari!

Med mnogimi naznanili, posebno za ure, merijo marsikateri na to, pokrajinske prebivalce preslepariti. Naj se vsak varuje z lastnega dobička takšne ure kupiti, za katere firma prodajalca ne dá dovoljne garancije. Pri meni kupljene ure se vsak čas ali izmenjajo ali nazaj vzememo, **dokaz najstrogeje solidnosti!**

Neverjetno, pa resnično!

Za 1 gl. 50 kr. in 1 gl. švicarska moderna porcelan-email-ura, z lepimi seljankami in cvetlicami emailirana, prav elegantna in po niski ceni, koristna za vboge in bogate, z enoletno garancijo.

Za 9, 10, in 11 gl. prava angleška, srebrna cilindrična ura, s čisto talmi-veržico, z medaljonom, etuijem, ključem in šletnim garantilnim listom, in z rezervnim urnim steklom vred. Taiste krono-časomerne ure, najfinejše v ognji pozlačene samo 12 gl. 50 kr.

12 in 15 gl. velja praktična, dobra in čista remontoirna ura, tako zvana cesarska ura, ki je najboljša delo, kar se more misliti; zdravnikom in p. duhovnikom itd. se te ure ne morejo dovolj priporočati, ker so očitni dokazi, da takšna trpežna ura niti za sekundo zaiti ne sme.

Za 15 in 18 gl. se dobijo moderne vojaške ure, lahke, lične, poleg tega jako elegantne in okusne, in kar je glavna reč, zelo natančno gredo in so po čudno niski ceni; k takej uri dobi vsaki imitirano srebrno urno veržico po modernem fazonu z ključem, etuijem, medaljonom in šletnim garantilnim listom.

Samo 12 in 15 gl. srebrna cilindrična ura, s pravim zlatim obročem na skok, močnim kristalnim steklom, z veržico in medaljonom iz talmi-zlata in garantilnim listom vred.

Samo 15 ali 20 gl. prava angleška srebrna siderna ura, savonete z dvojnimi pokrovom, najfinejše gravirana, s pravo talmi-zlato veržico in garantilnim listom vred.

Samo 13 gl. prava angleška, srebrna in v ognji pozlačena kronometer-ura z veržico, medaljonom iz talmi-zlata, usnjatim etuijem in garantilnim listom.

Samo 14 gl. taista, znamenito finejša, z orijentalnim kašipotem.

Samo 16 ali 17 gl. prava angleška Prince of Wales-remontoarna ura, najmočnejšega obsega, s kristalnim steklom, kolesjem iz nikelnja v pravem, čistem talmi-zlatu: te ure imajo celo pred družimi to prednost, da se brez ključa navijajo; k takšnim uram dobi vsaki talmi-zlato veržico z medaljonom in garantilnim listom vred zastoj.

Samo 13 gl. prava angleška ura iz čistega talmi-zlata, cilindrična, nove fazone, z dvojnimi kristalnim steklom, in se tudi kolesje vidi, ko je zaprta, s talmi-zlato veržico, z medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 14 ali 17 gl. celo majhna ura za gospe, iz pravega srebra in prav pozlačena, s pravo talmi-zlato veržico okolo vrata in garantilnim listom vred.

Samo 18 in 20 gl. prava angleška najfinejša v ognji pozlačena srebrna kronometer-ura z dvojnimi pokrovom, najfinejše emailirana, s fino veržico iz pravega talmi-zlata, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 18 ali 20 in 25 gl. najfinejša prava angleška siderna ura, na 15 rubinov, z najfinejšo veržico iz talmi-zlata, medaljonom, usnjatim etuijem in garantilnim listom vred.

Samo 20 in 25 gl. srebrna remontoarna ura, se brez ključa navija, s talmi-zlato veržico in medaljonom vred.

Samo 23, 25 in 27 gl. zlata ura za gospe z veržico, medaljonom in garantilnim listom vred.

Samo 30, 35 in 40 gl. prava angleška srebrna remontoarna ura z dvojnimi pokrovom, garantovana in patentovana.

Samo 35, 45 in 50 gl. prava angleška zlata siderna ura s kristalnim steklom.

Samo 60, 75 in 100 gl. fina zlata remontoarna ura s kristalnim steklom, 105 in 115 gl. z dvojnimi steklom.

Samo 200—300 gl. pravi angleški kronometer, z remontoarom, dvojnimi pokrovom in kristalnim steklom.

Razen tega vse kje drugod ali od kogar družega razglašene ure ceneje.

Delavnica za poprave ur.

Stare ure, večkrat dragi družinski spominki, se popravljajo in ponavljajo. Cena poprav s šletno garancijo gl. 1¹/₂, gl. 3, 5 do 10 gl.

Pismena naročila

se na pošto povzete ali pošiljatev zneska v 24 urah izvrše. Na posebno zahtevanje se pošiljajo tudi ure in veržice na povzete na izbirko in se za neobdržano denar nazaj pošlje.

Moje cene so vedno nižje kakor najnižje povsod in jaz stojim s svojimi terjatvami na visocini časa.

Vsi, ki si nove ure naročiti želé,

Vsi, ki stare ure za nove zamenjati hočejo, so prošeni, se na mojo firmo obrniti.

Philipp Fromm,

Uhrenfabrikant, Rothenthurmstr. 9, Wien.

Naslov naj se dobro zapomni.

(176—9)

Epileptičen krč ali božjast

zdravi pismeno poseben zdravnik za božjast **Dr. O. Killisch**, Berlin, Louisenstrasse 45. (255—90)

Pričujoče ima čez tisoč bolnikov v ozdravljenji.

Elizabeta Valič,

penzionirana babica civilne bolnišnice, zdaj v Ljubljani, v špitalskih ulicah, hišna šte. 268, v II. nadstropji, priporoča svojo daljno prakso p. n. gospém. (231—3)